

[C. O. Pedersen.]

naar den er det, skal ogsaa det hele Samfund være med til at betale. Jeg har nu sagt det saa tidt, at jeg haabede, det havde hængt ved hos det ærede Medlem, at det er det, der er Motiveringen for, at vi forlanger, at denne Jord skal købes i det aabne Marked. Jeg vil nok se dem, der tør vove at paastaa, at Rigmændene her i Landet ikke skal være med til at bære denne Samfundsbyrde, der her er Tale om. De Herrer kommer saa nemt til det, idet de siger: den Jord ligger lige ved, ligger saa nemt og bekvemt. De kan nok slaa sig paa denne Ekspropriation, men vi andre, hvis Begreber om, hvad der er mit og dit, er af en-andan Beskaffenhed, vi kan ikke saadan tage fra den ene og give til den anden.

Jeg troede for øvrigt, at det ærede Medlem efterhaanden havde forstaaet — og den højtærede Minister for Resten ogsaa —, at naar vi her i Landet skal drive Ekspropriation igennem til en eller anden Foranstaltning, saa skal det ske ved særlig Lov. Der kan godt være Tilfælde, hvor det kan være fornødent, men det skal ske ved særlig Lov i hvert enkelt Tilfælde. Jeg gad vidst, hvor tidt det skal slaas fast, for at de Herrer kan forstaa, at det er en nødvendig Forudsætning for Grundlovens Opfyldelse. Jeg vil aldeles ikke nægte, at det kan være nødvendigt at ekspropriere baade til det ene og det andet Formaal, men ikke saaledes, at et Udvalg som Jordlovsudvalget med Landbrugsministeren som Administrator afgør: nu tager vi her et Stykke Jord. Nej, det maa være Rigsdagen som saadan, der i hvert enkelt Tilfælde skal afgøre det, hvis Grundloven skal ske Fyldest. Det kan ikke være vanskeligere at forstaa, end at de Herrer maa kunne begribe, at det er en Betingelse for overhovedet at faa os i Tale, naar det drejer sig om Ekspropriationer, men her ved denne Sag vil vi overhovedet ikke være med dertil.

Jeg vil gerne sige lidt om Jordens Pris, thi det er ogsaa nogle mærkelige Forestillinger, der paa dette Punkt behersker Landbrugsministeren og hans Parti. Jeg har sagt, at Jorden skal købes i det aabne Marked, men jeg føjer til, at Jorden stiger jo ikke. Alt andet er steget, men Jorden er ikke steget. Jeg har her nogle Tal, som jeg er sikker paa ikke paa nogen Maade kan anfægtes, de stammer fra saa godt et Sted, de er offentliggjort, og alle har Adgang til dem, hvis de vil. De angaar Priiserne paa Ejendomme fra 1916 op til nu;

samtidig har jeg sikret mig en Række Eksempler paa, hvordan det er gaaet med adskillige Husmandsbrug, en hel Koloni, fra 1921 til nu, og deraf vil man kunne se, at det just ikke er Jorden, der stiger, den falder tværtimod Dag for Dag. I 1916 var Prisen pr. Td. Hartkorn med Bygninger i Gennemsnit her i Landet 9 008 Kr. og nu er den 340 Kr. højere pr. Td. Hartkorn for Ejendomme indtil 1 Td. Hartkorn. For Ejendomme paa 1—2 Tdr. Hartkorn har Stigningen været 100 Kr. i Tiden fra 1916 til nu. Jeg tør garantere for, at Ejendomsprisen som saadan i næste Handelsstatistik vil ligge lavere — det kan der vel ikke være Tvivl om. Gaar vi til lidt større Ejendomme, paa 2—4 Tdr. Hartkorn, vil vi se, at Stigningen er 220 Kr., for Ejendomme paa 4—12 Tdr. Hartkorn er der kun en Stigning paa 260 Kr. Det kalder jeg ikke nogen Stigning, i hvert Fald ikke nogen Stigning, der betyder noget, og saa meget kan jeg garantere Ministeren for, at denne Stigning ligger paa Bygningerne. Jeg har her i Virkeligheden en meget interessant Talrække, af hvilken man kan udlæse adskilligt. Det drejer sig om en Husmandskoloni, der er oprettet, efter at vi har faaet Loven af 1919, Tallene er altsaa ikke saa gamle, de stammer fra 1921, og den første Vurdering af disse Brug stammer ligeledes fra 1921. Det viser sig, at disse Husmandsbrug staar omtrent til samme Værdi som den Gang. Det allerførste af disse Brug blev i 1921 vurderet til 15 000 Kr. og staar nu til en Vurderingssum af 14 800 Kr.; det er altsaa faldet 200 Kr., men samtidig dermed er den Jord, der hører til Bruget, faldet med 1 000 Kr., Bygningerne er altsaa steget med 800 Kr. Det er Resultatet. Jeg har her en lang Række Eksempler, og saaledes er i Virkeligheden hele Tendensen fra 1921 og til nu: de Husmandsbrug, der her er Tale om, staar nogenlunde til samme Pris, men Jorden falder Dag for Dag, samtidig med at Bygningerne stiger. Og hvis den højtærede Landbrugsminister ikke ved, hvorledes det gaar til, saa kan han spørge sin Partifælle det ærede Medlem Hr. Nygaard derom, for det er Fagforeningstarifferne, som Dag for Dag gennem de sidste 30 Aar har drevet Byggepriserne i Vejret og saaledes fordyret Bygningerne — ogsaa paa de Ejendomme, der een Gang staar. Det er en Kendsgerning. Hvis man vil gaa rundt til samtlige Amtstuer, kan man faa disse Tal bekræftet ved Eksempler af samme Beskaffenhed. Jeg har den Fordel fremfor